

M.A. (Part-I) (Old) Examination

SANSKRIT

Paper—II

Grammar and Linguistics (Vyakaran & Bhasha Sahitya)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

सूचना :— उत्तराणि स्वीकृतभाष्यैव लिखत ।

(समासप्रकरणम्)

1. (अ) अधोलिखितेषु केषामपि त्रयाणां सूत्राणां व्याख्यानं कुरुत :— 12
- (i) तृतीया-सप्तम्योर्बहुलम् ।
- (ii) गो-स्त्रियोरूपसर्जनस्य ।
- (iii) चाडर्थे द्वन्द्वः ।
- (iv) हलदन्तात्सप्तम्याः संज्ञायाम् ।
- (v) अनेकम् अन्य-पदार्थे ।
- (ब) अधोलिखितेषु कयोरपि द्वयोः स्पष्टीकरणं देयम् :— 8
- (i) हरित्रातः ।
- (ii) पूर्व-कायः ।
- (iii) पञ्चगवम् ।
- (iv) कुम्भकारः ।
- (v) अर्ध-पिप्पली ।

(कारक प्रकरणम्)

2. (अ) अधोलिखितेषु केषामपि त्रयाणां सूत्राणां व्याख्यानं कुरुत :— 12
- (i) कर्तृरीप्सिततमं कर्म ।
- (ii) ह्रस्वरन्यतरस्याम् ।
- (iii) अनुर्लक्षणे ।
- (iv) धारेरुत्तमर्णः ।
- (v) वारणार्थानामीप्सितः ।
- (ब) अधोलिखितेषु कयोरपि द्वयोः स्पष्टीकरणं देयम् :— 8
- (i) ग्रामं गच्छन् तृणं स्पृशति ।
- (ii) नदीमन्ववसिता सेना ।
- (iii) अह्ना कोशेन वा अनुवाकोऽधीतः ।
- (iv) विप्राय गां ददाति ।
- (v) धावतोऽश्वात् पतति ।

3. भाषाविज्ञानस्य व्याख्यां कृत्वा तस्य स्वरूपं वर्णयत ।

20

अथवा

टिप्पणौ लिखत :—

(i) अर्थबोधस्य साधनानि ।

(ii) अयोगात्मक भाषा ।

4. वाक्यपरिवर्तनस्य कारणानि सविस्तरं लिखत ।

20

अथवा

टिप्पणौ लिखत :—

(i) स्वरागमः ।

(ii) आकांक्षायुग्यता-आसक्तिः ।

5. भाषाणां पारिवारिक वर्गीकरणं वर्णयत ।

20

अथवा

टिप्पणौ लिखत : —

(i) अर्थबोधस्य साधनानि ।

(ii) अर्थपरिवर्तनस्य दिग्गः ।